

הסמינר המקוון (וובינר) של האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית

הומו-אקונומיקוס ימי-ביניים?

פרופ' נתן זוסמן

המכון ללימודים מתקדמים בז'נבה

יום א', 12 בספטמבר 2021, 18:00-17:00

ההרצאה תתקיים בעברית, ותהיה פתוחה לקהל הרחב באמצעות הקישור

tau-ac-il.zoom.us/j/82509786029

הרצאה	17:30-17:00
שיחה עם נשיא האגודה, פרופ' רון חריס : פרספקטיבה היסטורית מול פרספקטיבה כלכלית על הומו-אקונומיקוס	17:45-17:30
שאלות ותשובות	18:00-17:45

התפתחות מדע הכלכלה והתפיסה הגורסת את קיומו של 'אדם כלכלי' באירופה נתפסה כנובעת מהתפתחות הכלכלה הקפיטליסטית. האמנם? במאמר זה מועלת הטענה שה'אדם הכלכלי' אינו תוצר של הקפיטליזם, אלא נשען על מערכת אמונות תרבותיות שהייתה קיימת באירופה מאז ימי הביניים הקדומים. מערכת האמונות, שהובאה ככל הנראה על ידי השבטים הגרמאנים ובפרט הפרנקים שירשו אותה ככל הנראה מתרבויות קדומות יותר באסיה הקטנה, אומצה והשתמרה על ידי האליטות הפרנקיות. המאמר בוחן את השתקפות התפיסה של ה'אדם הכלכלי' כפי שבאה לידי ביטוי במערכת החוקים הקדומה – החוק הסאלי ובתעודות נוספות. המכנה המשותף לתעודות אלו הוא האמונה בתמריצים ובהשאת התועלת האישית כגורמים המכוונים את הבחירות הרציונאליות של בני אדם. על כן, עלייתו של הקפיטליזם והולדתו של מדע הכלכלה באירופה אינה מפתיעה. גם אם הנסיבות ההיסטוריות של ימי הביניים אינן עקביות עם כלכלת שוק משגשגת, הרי שקיומה של מערכת אמונות העקבית עם ה'אדם הכלכלי' מאפשר להשתמש בכלי הניתוח של הכלכלן - ההיסטוריון הכלכלי - לחקר התקופה.

פרופ' [נתן זוסמן](#) הוא פרופסור לכלכלה וראש המכון [למימון והתפתחות כלכלית](#) במכון ללימודים מתקדמים בז'נבה. הוא קיבל את הדוקטורט שלו מאוניברסיטת קליפורניה בברקלי, נמנה עם סגל המחלקה לכלכלה באוניברסיטת אונטריו המערבית ולאחר מכן במחלקות לכלכלה והיסטוריה באוניברסיטה העברית ומאוחר יותר במחלקות לכלכלה ותכנית הפכ"מ. היה מנהל חטיבת המחקר בבנק ישראל וחבר הוועדה המונטרית של הבנק. כמו כן, כיהן כראש המחלקה לכלכלה באוניברסיטה העברית, וסגן דיקן בפקולטה למדעי החברה. כיהן גם כראש המחלקה לכלכלה באוניברסיטת אונטריו המערבית וכמנהל מכון פאלק באוניברסיטה העברית. פרופ' זוסמן היה נשיא האגודה הישראלית להיסטוריה כלכלית. תחומי המחקר העיקריים שלו הם בהיסטוריה כלכלית ובעיקר היסטוריה מונטרית ופיננסית. לאחרונה עמד בראש צוות בין משרדי לבחינת [המעבר לכלכלה דלת פחמן](#) בישראל וכן בראש צוות שבחן את [החלת מס פחמן בישראל](#). כמו כן היה מבין היוזמים והכותבים של [דו"ח איכות חיים בת קיימא בישראל](#) שנכתב בחסות האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים.